

Kruisdagen

wie kent ze nog?

https://www.nieuwsblad.be/cnt/blive_20140527_001

De drie kruisdagen tellen we in de Katholieke Kerk op maandag, dinsdag en woensdag voor donderdag Hemelvaartsdag. In de nasleep van de jongste verkiezingen werden ze wellicht totaal vergeten. Maar ook zonder de verkiezingen zouden weinig mensen zich die dagen nog herinnerd hebben. De jeugd heeft er misschien zelfs nog nooit van gehoord.

Zestig jaar geleden werd het reilen en zeilen in het dorp nog helemaal gedirigeerd door de Kerk en de pastoor. En steeds werd de schoolgaande jeugd daarbij betrokken. Wij schitterden van heiligheid, al waren de pastoor en de onderpastoor daarvan niet helemaal overtuigd. Regelmatig kregen we een tik tegen de oren om bij het sacrale gebeuren te blijven, maar dat namen we erbij. Thuis reipten we daar zelfs met geen woord over want dat maakte de zaak alleen maar erger. De pastoor was de baas, had altijd gelijk en daarmee basta. Zo simpel was dat in die tijden.

Het gebruik van drie dagen na elkaar processie te lopen is al zeer oud. Rond 470 werd het door bisschop Mamertus van Vienne ingevoerd. Er werd toen een bidprocessie gehouden om Gods hulp af te smeken tegen rampen en nood, waar Zuid-Frankrijk in die tijd veel door geteisterd werd. Sinds de 9e eeuw vond de processie ook plaats in Rome, maar pas tegen het einde van de middeleeuwen werd zij door de gehele Kerk overgenomen.

In de vroege morgen van die drie dagen trokken de boeren en allen die met de boerenstiel verwant waren in processie langs de velden. Een beeld dat al lang verdwenen is, maar toch houdt men er nog aan in sommige gemeenten (bv. Paal) om deze traditie, weliswaar in veel kleinere vorm, te behouden.

De schoolkinderen werden massaal gemobiliseerd om drie dagen lang mee door de velden te hossen. De processie werd meteen na de vroegmis van 07u gevormd en trok elke dag een andere richting uit. Daarmee probeerde men geen enkele boer te bevoor- of te benadelen.

De benaming kruisdagen is waarschijnlijk ontleend aan de gewoonte om op deze dagen een kruis mee te dragen om de processie te leiden. De priester werd helemaal voorin geassisteerd door twee of meer misdienaars in het ornaat van de kerk. Omwille van die kledij heb ik ook altijd gehoopt om ooit ook misdienaar te mogen worden, maar dat lukte me niet in de kerk van Veerle, ondanks het feit dat ik elke dag een trouwe kerkganger was. Wel mocht het in het 'peekeshuis' aan de Vorstsebaan (nu middenschool), maar daar was de stank van urine bijna niet te harden op een nuchtere maag.

Onderweg werd in en tussen de velden gebeden dat het een aard had. De litanie van zowat alle heiligen in de hemel passeerde dagelijks de revue. Tussen de processielopers vond men natuurlijk ook een aantal gasten die een eigen versie van die litanie lieten horen en liever commentaar gaven op de gewassen van de boeren. "Jef zijn tarwe wordt maar niks dit jaar, ora pro nobis", "Sus heeft nog nooit zo'n slechte patatten op zijn velden gehad, ora pro nobis." "Lewie, nondedjie, dat wordt niks met je koren dit jaar, ora pro nobis" en "Door met zijn lang oor heeft weer niet goed geluisterd hoe het moet, ora pro nobis."

Al bij al vonden wij begin de jaren 1950 die vroege morgentochten door de velden wel plezierig, als we tenminste niet verrast werden door een regenbui. Vlug naar huis lopen om kleren te wisselen was er toen niet bij. Van de kerk ging het immers recht naar school en daar moest iedereen maar zijn plan trekken met zijn natte spullen. De tijden zijn grondig veranderd.